

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 18.12.2013
SWD(2013) 520 final

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΠΤΩΣΕΩΝ

που συνοδεύει το έγγραφο

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**σχετικά με την κλωνοποίηση βοοειδών, χοιροειδών, προβατοειδών, αγροειδών και
ιπποειδών που εκτρέφονται και αναπαράγονται για γεωργικούς σκοπούς, και**

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη διάθεση τροφίμων από κλωνοποιημένα ζώα στην αγορά

{COM(2013) 892 final}

{COM(2013) 893 final}

{SWD(2013) 519 final}

Πίνακας περιεχομένων

1.	ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ	2
2.	ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑΣ	3
3.	ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ ΤΗΣ ΕΕ	4
4.	ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ.....	4
5.	ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΩΝ	7
6.	ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ.....	7

Σύνοψη

1. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

Η κλωνοποίηση είναι μια σχετικά νέα τεχνική, η οποία επιτρέπει την αγενή αναπαραγωγή ενός μεμονωμένου ζώου. Η κλωνοποίηση δεν συνεπάγεται γενετική τροποποίηση και ο κλώνος δεν είναι ΓΤΟ. Μάλιστα, ο κλώνος αποτελεί σχεδόν πιστό γενετικό αντίγραφο του αρχικού ζώου (δηλ. του δότη). Παρόλο που η ίδια η τεχνική της κλωνοποίησης δεν *βελτιώνει* τις επιδόσεις του ζώου, οι εκτροφείς μπορεί να την θεωρούν επωφελή, γιατί επιτρέπει την *αύξηση* της ποσότητας του αναπαραγωγικού υλικού (σπέρματος, ωαρίων ή εμβρύων) ενός ιδιαίτερα πολύτιμου ζώου.

Η κλωνοποίηση χρησιμοποιείται στην έρευνα και την παραγωγή φαρμάκων και ιατροτεχνολογικών συσκευών. Συνιστά επίσης μέθοδο για την αύξηση του πληθυσμού σπάνιων φυλών ή ειδών που απειλούνται με εξαφάνιση.

Στη γεωργία, η κλωνοποίηση χρησιμοποιείται για τον πολλαπλασιασμό του αναπαραγωγικού υλικού επίλεκτων ζώων υψηλών επιδόσεων¹. Κατά κύριο λόγο, το σπέρμα των αρσενικών κλωνοποιημένων ζώων χρησιμοποιείται στην τεχνητή γονιμοποίηση, δηλ. σε συνδυασμό με παραδοσιακές τεχνικές αναπαραγωγής.

Οι γόνοι είναι η πρώτη γενιά στην οποία ο ένας από τους γονείς είναι κλώνος, ενώ οι απόγονοι είναι όλες οι επόμενες γενιές στις οποίες κανένας από τους γονείς δεν είναι κλώνος.

Συνήθως, οι κλώνοι δεν εκτρέφονται με σκοπό την παραγωγή τροφίμων (στο εξής «τρόφιμα από κλώνους»). Παρά το γεγονός ότι, ως παράπλευρο αποτέλεσμα, τρόφιμα θα μπορούσαν να προέρχονται από κλώνους που έχουν παραχθεί για άλλους σκοπούς, αυτό θα ήταν οικονομικά ασύμφορο και, επομένως, μάλλον απίθανο.

Επί του παρόντος, σύμφωνα με τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή της η Επιτροπή, δεν πραγματοποιείται στην ΕΕ καμία δραστηριότητα κλωνοποίησης για την παραγωγή τροφίμων.

Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA)² κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχουν ενδείξεις για τυχόν διαφορές όσον αφορά την ασφάλεια του κρέατος και του γάλακτος που προέρχονται από κλώνους και από τους απογόνους τους σε σχέση με το κρέας και το γάλα που προέρχονται από ζώα που αναπαράγονται με συμβατικές μεθόδους.

Ωστόσο, η κλωνοποίηση εκτρεφόμενων ζώων για την παραγωγή τροφίμων είναι υπό συζήτηση για τρεις λόγους:

α) *Εκφράζονται ανησυχίες για την καλή μεταχείριση και την υγεία των ζώων σε σχέση με τη χρήση της κλωνοποίησης*

Η EFSA επισήμανε ότι οι παρένθετες μητέρες (που κυοφορούν τους κλώνους) και οι ίδιοι οι κλώνοι υφίστανται ταλαιπωρία κατά την εφαρμογή της τεχνικής.

β) *Οι πολίτες της ΕΕ έχουν αρνητική άποψη για τη χρήση της κλωνοποίησης με σκοπό την παραγωγή τροφίμων*

Στο πλαίσιο ερευνών, η συντριπτική πλειονότητα των πολιτών της ΕΕ (πάνω από το 80 %) εξέφρασε, σε μεγάλο βαθμό, αρνητική άποψη για τη χρήση της κλωνοποίησης

¹ Ιδίως στις ΗΠΑ και στον Καναδά.

² Γνώμη που εκδόθηκε το 2008 και επικαιροποιήθηκε το 2009, το 2010 και το 2012.

με σκοπό την παραγωγή τροφίμων. Η αντίληψη αυτή φαίνεται ότι, τουλάχιστον εν μέρει, οφείλεται:

- στην αβάσιμη παραδοχή ότι η κλωνοποίηση παραγωγικών ζώων δημιουργεί κινδύνους για την ασφάλεια των τροφίμων και την ανθρώπινη υγεία·
- στην εσφαλμένη εντύπωση ότι η κλωνοποίηση συνεπάγεται γενετική τροποποίηση·
- στον γενικό σκεπτικισμό απέναντι στις νέες τεχνολογίες στον τομέα των βιοεπιστημών·
- στον φόβο ότι οι αρνητικές συνέπειες της κλωνοποίησης εμφανίζονται μόνο σε μεταγενέστερο στάδιο.

γ) Ο συννομοθέτης ζητεί την αντιμετώπιση του ζητήματος

Οι διοργανικές συνομιλίες όσον αφορά την κλωνοποίηση ξεκίνησαν το 2009, στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων που είχαν ως αντικείμενο την πρόταση για την απλούστευση της διαδικασίας έγκρισης που προέβλεπε ο κανονισμός του 1997 σχετικά με τα νέα τρόφιμα. Δεν κατέστη δυνατή η επίτευξη συμφωνίας μεταξύ των κρατών μελών και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε κανένα από τα ζητήματα που σχετίζονταν με την κλωνοποίηση. Η διαδικασία συνδιαλλαγής δεν είχε αποτέλεσμα. Μετά την αποτυχημένη αυτή κατάληξη, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση σχετικά με την κλωνοποίηση, βάσει εκτίμησης αντικτύπου.

Οι ακόλουθοι παράγοντες θα μπορούσαν να επηρεαστούν από την ενδεχόμενη λήψη μέτρων:

- οι γεωργοί της ΕΕ που εκτρέφουν ζώα για την παραγωγή τροφίμων,
- οι εκτροφείς της ΕΕ που παράγουν ή εισάγουν αναπαραγωγικό υλικό (σπέρμα, έμβρυα και ωάρια),
- η βιομηχανία τροφίμων της ΕΕ (συμπεριλαμβανομένων των τομέων της διανομής, του λιανικού εμπορίου και των εισαγωγών), η οποία διαθέτει τρόφιμα στην αγορά της ΕΕ,
- οι καταναλωτές της ΕΕ, αφού ωφελούνται από τη διαθεσιμότητα τροφίμων,
- εταιρείες τρίτων χωρών³ που δραστηριοποιούνται στον τομέα της εκτροφής/κλωνοποίησης και οι επιχειρήσεις τροφίμων που εξάγουν στην ΕΕ αναπαραγωγικό υλικό, ζώντα ζώα και τρόφιμα ζωικής προέλευσης, σε περίπτωση που πραγματοποιείται κλωνοποίηση στη χώρα τους.

2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑΣ

Η οδηγία 98/58/ΕΚ του Συμβουλίου θεσπίζει γενικά ελάχιστα πρότυπα για την καλή μεταχείριση των ζώων που εκτρέφονται για γεωργικούς σκοπούς. Η εν λόγω οδηγία καλεί τα κράτη μέλη να αποφεύγουν την πρόκληση περιττού πόνου, ταλαιπωρίας ή τραυματισμού στα εκτρεφόμενα ζώα. Εάν η κλωνοποίηση προκαλεί περιττό πόνο, ταλαιπωρία ή τραυματισμό, τα κράτη μέλη πρέπει να λάβουν μέτρα σε εθνικό επίπεδο για την αποφυγή αυτού του ενδεχόμενου.

³ Αφορά την παραγωγή τροφίμων, κατά κύριο λόγο, από βοοειδή και λιγότερο από χοιροειδή και, ακόμα λιγότερο, από αιγοειδή και προβατοειδή· οι εν λόγω τρίτες χώρες είναι, πρωτίστως, οι ΗΠΑ, ο Καναδάς, η Αργεντινή, η Βραζιλία και η Αυστραλία αλλά, πιθανώς, και άλλες τρίτες χώρες. Ο αριθμός των κλώνων δεν είναι γνωστός, αλλά εκτιμάται ότι είναι σχετικά μικρός, αν συνεκτιμηθούν το υψηλό κόστος και το χαμηλό ποσοστό επιτυχίας της συγκεκριμένης τεχνολογίας (Πηγή: μελέτη συμβούλου και ερωτηματολόγιο της Επιτροπής – Για λεπτομέρειες, βλ. παράρτημα ΙΙΙ).

Ωστόσο, οι διαφορετικές εθνικές προσεγγίσεις όσον αφορά την κλωνοποίηση των ζώων θα μπορούσαν να προκαλέσουν στρεβλώσεις στην αγορά. Η λήψη μέτρων που να ρυθμίζουν τη χρήση της κλωνοποίησης θα καθιστούσε τις ανησυχίες που δημιουργούνται όσον αφορά την υγεία και την καλή μεταχείριση των ζώων. Τα εν λόγω μέτρα θα είχαν ως αποτέλεσμα να μην καταρτίζονται αποκλίνουσες εθνικές νομοθεσίες και, κατά συνέπεια, να μην αποδιοργανώνονται οι σχετικές γεωργικές αγορές. Έτσι, θα εξασφαλιζόνταν επίσης ισότιμοι όροι ανταγωνισμού για τους εκτροφείς και τους γεωργούς, καθώς και ενιαίες συνθήκες παραγωγής για τους γεωργούς.

Δεδομένου ότι επηρεάζονται και οι εταιρείες εκτροφής/κλωνοποίησης και οι επιχειρήσεις τροφίμων σε τρίτες χώρες, είναι αναγκαίο να εξασφαλιστεί ότι θα υπόκεινται στους ίδιους όρους. Επομένως, το θέμα θα πρέπει να εξεταστεί στο επίπεδο της Ένωσης.

3. ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ ΤΗΣ ΕΕ

Γενικοί στόχοι

Να υπάρξει κατευνασμός των ανησυχιών που προκαλεί η κλωνοποίηση για γεωργικούς σκοπούς· να εξασφαλιστούν ενιαίες συνθήκες για τους γεωργούς της ΕΕ· και να προστατευθούν τα συμφέροντα των καταναλωτών όσον αφορά τα τρόφιμα από κλωνοποιημένα ζώα.

Ειδικοί στόχοι

- Στόχος 1: Να εξασφαλιστούν ενιαίες συνθήκες παραγωγής για τους γεωργούς της ΕΕ, με παράλληλη προστασία της υγείας και της καλής μεταχείρισης των εκτρεφόμενων ζώων
- Στόχος 2: Να προστατευθούν τα συμφέροντα των καταναλωτών όσον αφορά τα τρόφιμα από κλωνοποιημένα ζώα
- Στόχος 3: Να διαφυλαχθεί η ανταγωνιστικότητα των γεωργών, των εκτροφέων και των επιχειρήσεων τροφίμων στην ΕΕ.

4. ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Με βάση τα θέματα και τους στόχους που περιγράφονται αδρομερώς παραπάνω, αναλύθηκαν 4 επιλογές:

Επιλογή 1: Καμία αλλαγή πολιτικής

Συνοπτική παρουσίαση της επιλογής

- Τρόφιμα: Έγκριση πριν από τη διάθεση στην αγορά για τρόφιμα από κλώνους δυνάμει του ισχύοντος κανονισμού σχετικά με τα νέα τρόφιμα – Τεχνική της κλωνοποίησης: Τα κράτη μέλη απαντούν στις ανησυχίες με την εκτέλεση της οδηγίας 98/58/ΕΚ.

Η συγκεκριμένη επιλογή φαίνεται ότι έχει τον χαμηλότερο οικονομικό αντίκτυπο απ' όλες τις άλλες επιλογές, αλλά μόνο εν μέρει καθιστά τις ανησυχίες των καταναλωτών και ασχολείται με την καλή μεταχείριση των ζώων. Συνεπάγεται κόστος για τους υπεύθυνους επιχειρήσεων τροφίμων (YET)⁴, αφού τους υποχρεώνει να υποβάλλουν αίτηση για την έκδοση άδειας κυκλοφορίας (έγκριση). Δεδομένου ότι δεν

⁴ Το κόστος εκτιμάται ότι θα φτάνει έως 400 000 ευρώ, ενώ, αν η αίτηση διαβιβάζεται στην EFSA προς γνωμοδότηση, επιβάλλεται επιπλέον κόστος ύψους 83 000 ευρώ ανά αίτηση νέου τροφίμου, το οποίο θα βαρύνει τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

έχει υποβληθεί ποτέ αίτηση για τη χορήγηση τέτοιας άδειας, κανένα τρόφιμο από κλώνους δεν έχει διατεθεί, μέχρι στιγμής, στην αγορά της ΕΕ.

Σε περίπτωση χορήγησης της εν λόγω άδειας, θα ήταν δυνατόν να απαιτούνται η υποχρεωτική επισήμανση των τροφίμων που προέρχονται από κλώνους και η προϋπόθεση ιχνηλάτησης του εγκεκριμένου προϊόντος. Ωστόσο, με βάση τις προαναφερθείσες γνώμες της EFSA, είναι αμφίβολο κατά πόσον μια έγκριση θα μπορούσε να απορριφθεί. Επιπλέον, η συγκεκριμένη επιλογή ενέχει τον εξής κίνδυνο: τα κράτη μέλη, απαντώντας στις ανησυχίες σχετικά με την καλή μεταχείριση των ζώων, μπορεί να συμπληρώσουν την οδηγία 98/58/ΕΚ με δυνητικά αποκλίνουσες εθνικές νομοθεσίες. Τέλος, καθώς η επιλογή αυτή καλύπτει μόνο την τεχνική της κλωνοποίησης, οι γεωργοί και οι εκτροφείς θα μπορούσαν να εξακολουθήσουν να εισάγουν κλωνοποιημένα ζώα.

Επιλογή 2: Έγκριση πριν από τη διάθεση στην αγορά όσον αφορά τρόφιμα από κλώνους, και από τους γόνους και τους απογόνους τους⁵

Συνοπτική παρουσίαση της επιλογής

- Τρόφιμα: Έγκριση πριν από τη διάθεση στην αγορά όσον αφορά τρόφιμα από κλώνους, από τους γόνους τους και τους απογόνους τους
- Τεχνική της κλωνοποίησης: Τα κράτη μέλη απαντούν στις ανησυχίες με την εκτέλεση της οδηγίας 98/58/ΕΚ.
- Ιχνηλασιμότητα: Χρειάζονται συστήματα για τα ζώντα ζώα, το αναπαραγωγικό υλικό και τα παράγωγα τρόφιμα.

Το κόστος που συνεπάγεται για τους YET η έγκριση πριν από τη διάθεση στην αγορά θα ήταν σημαντικά υψηλότερο, καθώς η συγκεκριμένη επιλογή θα αφορούσε περισσότερα τρόφιμα. Επιπλέον, οι YET θα πρέπει να είναι σε θέση να διακρίνουν τα τρόφιμα που προέρχονται από κλώνους, από τους γόνους ή τους απογόνους τους, συνδέοντάς τα με ένα μεμονωμένο ζώο και με μια έγκυρη έγκριση⁶. Όσον αφορά τις συνέπειες της ταυτοποίησης και της ιχνηλασιμότητας, γίνεται παραπομπή στην επιλογή 3. Αυτό θα ήταν σχεδόν αδύνατο για τους εισαγωγείς και τους προμηθευτές τους από τρίτες χώρες. Οι τιμές των τροφίμων είναι πιθανό να αυξηθούν εξαιτίας του επιπλέον κόστους συμμόρφωσης.

Επιλογή 3: Επισήμανση τροφίμων (από κλώνους, τους γόνους και τους απογόνους τους)

Συνοπτική παρουσίαση της επιλογής

- Τα τρόφιμα προέρχονται από i) από κλώνους ή από ii) τους γόνους τους ή iii) τους απογόνους τους.

⁵ Η επιλογή αυτή υποστηρίχθηκε –όσον αφορά τα τρόφιμα από κλώνους και τους γόνους τους (1η γενιά)– ομόφωνα από το Συμβούλιο σε πρώτη ανάγνωση κατά τις διοργανικές συζητήσεις για την πρόταση σχετικά με τα νέα τρόφιμα. Δεδομένου ότι οι γόννοι και οι επόμενες γενιές παρουσιάζουν τα ίδια ακριβώς χαρακτηριστικά (που παράγονται με παραδοσιακές τεχνικές αναπαραγωγής), είναι σκόπιμο, για λόγους συνοχής και πληρότητας, η επιλογή αυτή να περιλαμβάνει επίσης τα τρόφιμα από τους μεταγενέστερους απογόνους των κλώνων.

⁶ Βλ. επιπτώσεις της ιχνηλασιμότητας των τροφίμων που προέρχονται από γόνους και απογόνους στην επιλογή 3, στοιχεία β) και γ).

- Η επισήμανση θα μπορούσε να είναι iii) προαιρετική ή iv) υποχρεωτική.

Η επιλογή αυτή απαιτεί, ως προϋπόθεση, την ταυτοποίηση και την ιχνηλασιμότητα των κλωνοποιημένων ζώων, του αναπαραγωγικού τους υλικού και των τροφίμων που προέρχονται από αυτά. Για να εξασφαλιστεί η σωστή επισήμανση, είναι αναγκαίο να δημιουργηθεί τεκμηριωμένη σχέση μεταξύ του τροφίμου και του ζώου (του κλωνοποιημένου ζώου, του γόνου, του απογόνου).

Όσον αφορά την ταυτοποίηση των ζώων, οι ενωσιακοί φορείς εκμετάλλευσης είναι ήδη υποχρεωμένοι, δυνάμει της νομοθεσίας της Ένωσης⁷, να ταυτοποιούν μεμονωμένα ζώα από τα περισσότερα είδη. Το κόστος και η εφικτότητα της ιχνηλασιμότητας των ζώων, του αναπαραγωγικού τους υλικού και των παραγόμενων από αυτά τροφίμων εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από το πεδίο εφαρμογής του μέτρου.

Η ιχνηλάτηση των τροφίμων που προέρχονται από *κλωνοποιημένα ζώα* θα αφορούσε μόνο έναν πολύ μικρό αριθμό ζώων στην ΕΕ.

Αντίθετα, η ιχνηλάτηση τροφίμων που προέρχονται από γόνους και απογόνους θα αφορούσε πολύ περισσότερα τρόφιμα και πολύ μεγαλύτερο αριθμό ζώων στην ΕΕ. Επιπλέον, θα συνεπαγόταν την ταυτοποίηση και την ιχνηλάτηση των μεμονωμένων ζώων που προέρχονται από κλώνους, καθώς και του αναπαραγωγικού τους υλικού. Αυτό καθίσταται περισσότερο δαπανηρό όσο αυξάνεται ο αριθμός των γενεών μεταξύ του κλώνου, του ζώου (τόσο του γόνου όσο και του απογόνου), του αναπαραγωγικού υλικού και των τροφίμων.

Οι απαιτήσεις ιχνηλασιμότητας –για τα μεν τρόφιμα σε επίπεδο μεμονωμένου ζώου, για τα δε ζώα μεταξύ των γενεών– θα έχουν σημαντικό αντίκτυπο στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων της ΕΕ. Οι φορείς εκμετάλλευσης θα πρέπει, καθ' όλη τη διάρκεια των δραστηριοτήτων τους, να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν κατά πόσον το κάθε τρόφιμο προέρχεται από απογόνους κλώνων ή όχι. Αυτό θα συνεπαγόταν σημαντικό κόστος.

Ο διαχωρισμός της τροφικής αλυσίδας μεταξύ «κλώνων/απογόνων» και «μη κλώνων/απογόνων» ενδέχεται να περιορίσει το κόστος εφαρμογής όσον αφορά την ιχνηλασιμότητα. Ωστόσο, αυτός ο διαχωρισμός θα διατάρασσε σημαντικά την αγορά, αφού όλοι οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων θα έπρεπε να λαμβάνουν τρόφιμα από συγκεκριμένες προκαθορισμένες πηγές.

Κατά κανόνα, οι τρίτες χώρες δεν διαθέτουν συστήματα ταυτοποίησης μεμονωμένων ζώων, ούτε εθνικές βάσεις δεδομένων όπως η Ένωση. Δεδομένου του κόστους, είναι απίθανο οι φορείς εκμετάλλευσης στις τρίτες χώρες να εγκαταστήσουν συστήματα μόνο για την αγορά της ΕΕ. Καμία τρίτη χώρα δεν έχει δηλώσει διατεθειμένη να θεσπίσει συστήματα ταυτοποίησης και ιχνηλασιμότητας παρόμοια με εκείνα της ΕΕ. Ως εκ τούτου, η επιλογή αυτή ενδέχεται να δημιουργήσει σημαντικές διαταραχές στις εμπορικές συναλλαγές με την ΕΕ.

Για τους προαναφερόμενους λόγους, οι αγρότες και οι εκπρόσωποι της βιομηχανίας τάχθηκαν κατά της επισήμανσης των τροφίμων που προέρχονται από γόνους και απογόνους. Επισήμαναν επίσης τον κίνδυνο διατάραξης των εμπορικών συναλλαγών.

Η επιλογή αυτή δεν επιλύει άμεσα τα προβλήματα όσον αφορά την καλή μεταχείριση των ζώων.

⁷ Κυρίως όσον αφορά την υγεία των ζώων και τη ζωοτεχνία.

Επιλογή 4: Προσωρινή αναστολή της κλωνοποίησης και των εισαγωγών ζωντανών κλώνων, του αναπαραγωγικού τους υλικού και τροφίμων που προέρχονται από αυτά

Συνοπτική παρουσίαση της επιλογής

- Τρόφιμα: Αναστολή των εισαγωγών τροφίμων από κλώνους
- Τεχνική της κλωνοποίησης: Αναστολή της τεχνικής της κλωνοποίησης στην Ένωση και των εισαγωγών ζωντανών κλώνων και του αναπαραγωγικού τους υλικού

Ο αντίκτυπος στους ενωσιακούς ΥΕΤ και στο εμπόριο είναι περιορισμένος, επειδή το τυχόν εμπόριο ζωντανών κλώνων είναι πολύ περιορισμένο και –όπως αναφέρεται στην επιλογή 1– κανένα τρόφιμο από κλώνους δεν έχει διατεθεί μέχρι σήμερα στην αγορά της ΕΕ. Η τεχνική της κλωνοποίησης φαίνεται ότι δεν χρησιμοποιείται προς το παρόν στην ΕΕ για την παραγωγή τροφίμων. Ωστόσο, οι παραδοσιακές τεχνικές αναπαραγωγής χρησιμοποιούν αναπαραγωγικό υλικό κλώνων με σκοπό την παραγωγή γόνων. Ως εκ τούτου, η αναστολή της χρήσης αναπαραγωγικού υλικού κλώνων θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο την ανταγωνιστικότητα του γεωργικού τομέα της Ένωσης, καθώς θα του στερούσε ανταγωνιστικό γενετικό υλικό.

Η συγκεκριμένη επιλογή έχει θετικό αντίκτυπο για τους καταναλωτές: οι ανησυχίες τους σχετικά με την καλή μεταχείριση των ζώων θα ληφθούν υπόψη, αφού δεν θα πραγματοποιηθεί καμία κλωνοποίηση στην Ένωση και κανένα τρόφιμο από κλώνους δεν θα διατεθεί στην αγορά της Ένωσης.

Αυτή η επιλογή έχει θετικό αντίκτυπο στην καλή μεταχείριση των ζώων και διαμορφώνει ισότιμους όρους ανταγωνισμού για όλους τους γεωργούς και τους εκτροφείς στην Ένωση.

5. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΩΝ

Από τη σύγκριση των ανωτέρω επιλογών πολιτικής, και με βάση τον αντίκτυπό τους, φαίνεται ότι η επιλογή 4 (εκτός από την αναστολή των εισαγωγών αναπαραγωγικού υλικού) είναι η πλέον κατάλληλη για να επιτευχθούν οι στόχοι που ορίζονται στο τμήμα 3. Ανταποκρίνεται καλύτερα στις ανησυχίες σχετικά με την καλή μεταχείριση των ζώων καθώς και στους προβληματισμούς των καταναλωτών απ' ό,τι οι επιλογές 1 και 2, ενώ παράλληλα αποφεύγει τις οικονομικές επιπτώσεις που επιφέρουν οι επιλογές 2 και 3.

6. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η παρακολούθηση και η αξιολόγηση μπορούν να πραγματοποιηθούν με διάφορους τρόπους, και συγκεκριμένα με βάση:

- την επιστημονική πρόοδο που παρακολουθείται από την EFSA, όσον αφορά τις επιλογές 1 και 4 (προκειμένου να αξιολογηθεί κατά πόσον η κλωνοποίηση παραμένει μια μέθοδος αναπαραγωγής που προκαλεί περιττό πόνο),
- τον αριθμό των αιτήσεων που υποβάλλονται και των εγκρίσεων πριν από τη διάθεση στην αγορά (επιλογές 1 και 2), προκειμένου να εκτιμηθεί ποια τρόφιμα εγκρίνονται,
- τις έρευνες σε εθνικό επίπεδο ή σε επίπεδο ΕΕ, προκειμένου να εκτιμηθεί ποια τρόφιμα επισημαίνονται (επιλογή 3) στην αγορά της ΕΕ, και την πιθανή αλλαγή της στάσης των καταναλωτών όσον αφορά την κλωνοποίηση (επιλογή 4),

- τις στατιστικές⁸ για τον αριθμό των κλώνων/γόνων/απογόνων που έχουν εκτραφεί στην ΕΕ ή έχουν εισαχθεί (επιλογή 3).

⁸ Eurostat, TRACES (εργαλείο της Επιτροπής για τη διαχείριση όσον αφορά την παρακολούθηση της διακίνησης των ζώων και των προϊόντων ζωικής προέλευσης τόσο εκτός όσο και εντός ΕΕ).